

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

„ÖRÖKRE VÉGE MINDEN HÁBORUNAK...”

A Népszövetség ötven államának képviselői előtt jelentette ki Stresemann német külügyminiszter hazájának békés szándékait — A francia külügyminiszter az örök béke dicsőítésével válaszolt német kollegájának

A Népszövetség világtörténelmi ülése

A Népszövetségnek talán fennállása óta nem volt olyan nevezetes és népes ülése, mint a tegnapi, amikor Németország képviselői első ízben jelentek meg a világ békéjét biztosító gyűlekezeten. A történelmi nevezetességű ülésen Nincsi csics jugoszláv külügyminiszter elnökölt és az egész ülés lelkesedéstől átfűtött izzó atmoszférában telt el. Attól a pillanattól kezdve, mikor a német delegátusok a közgyűlési terembe léptek, az ülés befejezéséig az ovációk sorozatától visszhangzott a terem és a háromezer főnyi hallgatóság arcára kiült az a reménység, hogy ez az ülés tényleg a világbéke fundamentuma.

A formális üdvözlések után csendben

Stresemann német külügyminiszter emelkedett szólásra

és a következő beszédet mondotta:

— Engedjék meg, hogy első szavam a köszönet szava legyen az elnök úrnak és az egész testületnek az egyhangulag történt felvételért. Hat év telt el a Népszövetség megteremtése óta és csak most nyílt meg a lehetőség, hogy a német birodalom elfoglalhassa az őt megillető helyet.

Távol áll tőlem, hogy a multakat felhánytorgassam, mert az élő generációnak feladata, hogy tekintetét a jelen és jövő feladataira szögezze.

Csak azért kívánom megjegyezni, hogy a hosszú fejlődés kétszeres biztosítékot nyújt arra, hogy a kapcsolat belsőleg annál szilárdabb és áldásosabb lesz.

— Történelmi jelentőségű az, hogy Németország most a Népszövetségben békés együttműködésre szövetkezik a világbéke érdekében azokkal az államokkal, amelyek a világháborúban Németország ellen szövetkeztek. Ez a tény ére-

sebben bizonyítja, mint bármiféle szavak, hogy a Népszövetség hivatva van az egész

— Ha zavartalan világgazdasági fejlődésre törekszünk — folytatta Stresemann — azt nem érhetjük el területek körülzárása által, hanem át kell hidalnunk mindazt, ami gazdasági szempontból népeket eddig egymástól elválasztott. Még anyagiaknál is fontosabb a nemzetek lelkiéletének megerősítése. Egyesek a nemzeti elzárkózottság elvét hirdetik és elhárítják maguktól a nemzetközi megértést. Én azt hiszem, mi csak akkor válhatunk az emberiség hasznára, ha önző érdekeket nem akarunk az egész emberiség rovására érvényesíteni. Azt tartom, hogy egy nemzet sem kénytelen nemzeti életérdekéről lemondani, mert a Népszövetség tagja.

— A világegyetem nagy építőmestere nem egyformának teremtette az egész emberiséget, egyes népeknek különböző véralkatot adott, lelküket felruházta az anyanyelv szentségével, a természettől különféleképpen megáldott országokat jelölt ki számukra lakóhelyül.

De nem lehet egy isteni világrend parancsa, hogy az emberek a maguk nemzeti hivatását egymás ellen élezzék ki és ilyen módon a kultura általános fejlődését újra meg újra visszavesse.

Stresemann e szavaira az egész gyűlekezet percekig tapsolt. Az ováció tetőfokára hágott, mikor Stresemann az emberiség általános feladatait magasztalta s ebben a körben jelölte meg a német birodalom helyét és akkor is, mikor arról beszélt, hogy nem szabad más törvénytnek uralkodnia, csak az igazságosságnak és minden nép politikáját a kölcsönös megértésnek és megbecsülésnek kell áthatnia.

— Ilyen szellemben igyekezett Németország közrehatni, — folytatta beszédét Stresemann — mielőtt belépett a Népszövetségbe. Ennek bizonyítéka a locarnói egyezmény és az a tény, hogy majdnem minden szomszédállammal megkötöttük a döntőbírói szerződést. A német kormánynak, tehát a német nép nagy többségének nevében beszélek, amikor itt kijelentem, hogy a Népszövetség hivatásának megvalósításában teljes odaadással akarunk fáradozni.

Törekednünk kell egy nemzetközi jogrend kiépítésére, amelynek első alakulata a világtörvényesék és különösen magasztos hivatás vár reánk, a népek békéjének megteremtésében és az általános lefegyverzés terén.

Mi úgy tekintjük Németországnak

emberiség politikai fejlődésének új irányokat szabni. — (Percekig tartó taps.)

a versaillesi szerződés által elrendelt teljes leszerelést, hogy az kezdete és megindítója az általános leszerelésnek. (Hosszas taps.) — Németországnak a Népszö-

Briand Franciaország külügyminisztere állt fel

Briand, aki híres szónok, most aratt a legnagyobb sikerét: ma-

vetségben és annak tanácsában — folytatta — a kölcsönös bizalom és megértés alapján kíván együtt dolgozni a többi nemzetekkel. A Népszövetség még nem érte el célját, nem is érheti el addig, míg nem foglalja magában a világ minden népét, míg nem lesz egyetemes. Végtelenül sajnálom, hogy Brazília hátat fordított a Népszövetségnek; arról megvagyok győződve, hogy Spanyolország nem marad sokáig távol, mert rá nagy feladatok várnak.

Csak a Népszövetség egyetemessége vívhatja ki minden nép szabadságát.

Németország el van tökéltve ezeknek a magasztos céloknak a megvalósítására együtt működni a Népszövetséggel a szabadság, a béke, az összetartás jegyében.

Ezzel végződött Stresemann német külügyminiszter beszéde; utána a delegátusok felemelkedtek helveikről és

valóságos tapsviharban közrefogták Stresemant; mindenki sietett vele kezét szorítani.

A terem még visszhangzott az éljenzéstől, mikor

— Kimondhatatlan öröm rám nézve — mondotta — hogy Németország kiváltságos szellemű képviselőit a népek tanácsában üdvözölhetem és biztosíthatom a német delegátusokat, hogy a gyűlekezet a túlradó szív minden forró érzelmével üdvözlí őket és sokat vár közreműködésüktől. Nyolc keserves évnek kellett elmúlnia a háborúk legborzalmasabbika után, míg valóra válhatott a remény, de most aztán végre fennen hirdethetjük, hogy vége, örökre vége minden háborúnak. Sohasem lehet többé vitás kérdéseket a fegyverek döntésére bízni, örökre elnémulnak az ágyuk, sutba kerülnek a géppuskák és biztos lépésekkel halad előre a béke.

Leirhatatlan mély hatást váltottak ki ezek a szavak, a Népszövetség tagjai a béke érzésétől áthatva figyelték Briand további fejtegetéseit.

— Nyugodtak lehetünk — mondotta aztán Briand — hogy a német delegáció vezetőjének itt nyilvánított fenkölt gondolkodása őszinte, arra építeni lehet, akár a sziklaszilárd talajra.

A mai nap nemcsak Franciaország és Németország, de a világbéke történelmében is örökre emlékeztetés marad!

Szürni nem akaró tapsvihar

Az angol külügyminiszter nyilatkozik a német újságíróknak

Este a sajtó tiszteletére bankett volt, azután Chamberlain fogadta a német újságírókat:

— A mai események — mondotta — emlékeztetnek a locarnói barátságos összejövetelre és első gondolatom azoknak szól, akik ott velünk dolgoztak, ma pedig hiányoznak innen. Locarnóból Genfig nagy az út, tény, hogy Locarno szelleme minden nehézség nélkül győzedelmeskedett.

Ma új állomásra értünk, amely to-

fogadta a beszédet, a francia és német külügyminisztereket lelkesen ünnepelték és a delegátusok még sokáig együtt maradtak a teremben.

Nincsi csics elnök zárószóvaiban kiemelte azt a felemelő hatást, amit a német és francia delegátusok beszédei kiváltak.

Chamberlain javaslatára kimondották, hogy a két beszédet kinyomatják a Népszövetség hivatalos lapjában.

vábbi reményekre jogosít. Még sok tennivalónk van: a kölcsönösen ejtett sebek beheggesztése és a bizalmatlanság kiirtása. Hosszu munka ez, de egyetérték Stresemannal abban, hogy optimisták lehetünk és kell, hogy azok legyünk.

Az egész angol nép óhajátát fejezem ki akkor, amikor azt mondom, hogy büszkék vagyunk amiért szolgálatot tehetünk a német és francia népek azon utnak a folytatásában, amelyre ráléptek.

DORIAN Filmszínház

Ma, szombaton, 3, 5, 7 és 9 órákor
utoljára

**Az alkohol
szimfóniája**

Filmsláger 6 felvonásban. A főszerepben: Corinne Griffith és Nita Naldi. Előzőleg egy 2 felv. vígjáték

Holnap, vasárnap d. e 11 órákor
matiné 10 lejes helyárrakkal

Színre kerül:

LAVINA

Várkonyi Mihály és Mary Kid-del

Nyugati karaván

Paramount világ-szenzáció.
Dorian Filmek

Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órákor
premier

Erdész leány

A főszerepben: **Harry Liedtke**
és **Lya Mara**

Mi újság?

* **Jogi személy lett a váradi filharmónikus társaság.** A belügyminiszter értesítette a váradi filharmónikus társaságot, hogy tudomásul vette a társaságnak önálló jogi személyé történt alakulását. Ugyanakkor a nagyváradi törvényszék bejegyezte a társaságot a váradi cégek közé. Ez a két momentum hivatalosan is szankcionálja a szimpatikus váradi egyesület működését, amelynek nagy része van abban, hogy ma már Nagyváradon a komoly zenének tekintélyes publikuma van. Értesülésünk szerint a társaság nagyban készül a téli szezonra, amelynek slágere egy nagyszabású Beethoven-jubileum lesz.

* **Ezüst lakodalom.** Zeman János most vasárnap ünnepli meg házasságának huszonöt-éves fordulóját a T. Jonescu-u. 26. sz. a. evangélikus templomban a 10 órai istentisztelet után.

* **Dr Fischer Imre,** a Zsidó-kórház főorvosa 3 hétre elutazott.

* **Kolozsvári Husos—Török-vés revanch mérkőzés** tartja lázas izgalomban a váradi futballt szerető közönséget. Értéhető a nagy érdeklődés, mert a Husos megérdemli. A kolozsvári mérkőzésen ugyanis 2:0-ás vereséget mért a komplett csapatával kiállt Török-vésre és oly briliáns csatárjátékot produkált, a Török-vésből Husosba lépett és ott kifejlődött Gábor vezérte alatt, amelyet nagyon keveset láttunk. A Husos ma már Kolozsváron számottevő ellenfél és majdnem mindegyik csapatot megverte. A Török-vés komplett csapattal áll ki és a

kolozsvári vereségért igyekeznek revanchot venni. A mérkőzés a Rhédey-kerti pályán lesz, melyet teljesen rendbe hoznak holnapra.

x **Féláru magyar vizum** a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Sirkőavatás.** Czitrom Lajos sirkőavatása szerdán d. e. 10 órákor lesz a velencei izr. temetőben, melyre rokonainkat, ismerőseinket meghívjuk a Czitrom-család.

* **Felhívának mindazon egyetemi hallgatók,** kik a diákbál rendezőségéhez segély iránti kérvényt adtak be, hogy a részükre kiutalt segélyt vasárnap és hétfő délelőtt a zsidó lyceum igazgatójánál átvenni sziveskedjenek.

* **Őszi szezon Nagyváradon.** Mint Nagyváradról jelentik, a csodaszép nyarutói napokon új szezon kezdődött e legszebb erdélyi üdülőtelepen. A halkan sárguló hatalmas parkban, a még mindig virágos, friss hegyoldalakon száz és száz új üdülő vendég és kiránduló. Új élet kezdődik a pompás Wagner-szanatoriumban is, amely Erdély legpompásabb és amellé legolcsóbb szanatoriuma. Fővárosi berendezésű hideggyógyintézet, villany- és szénasavas fürdők stb. Hízőkurák! Felvilágosítással szolgál dr. Wagner főorvos, Nagyvárad-Bajamare.

**Nézzé meg Koline
legújabb filmjét az
Apolló és Atlan-
tic mozgóban**

**Segítség!
Milliomos vagyok**

* „Gróf Kohn” című regényünk folytatása máról anyagtorlódás miatt elmarad.

* **Sófiór-tanfolyam** nyílik Váradon, e hó 15-én. Beiratkozni lehet mindennap délután 3 és 4 óra közt a Central-garázsban. Telefonszám: 1000.

* **A Gutenberg Dalkör művészestje.** Megemlékeztünk már arról az érdekesnek és nagyértékűnek ígérkező eseményről, amely a Gutenberg Dalkör rendezésében fog lefolyni szeptember 18-án a Katholikus Körben. A temesvári Typograph Dalkör, ez a nagyszerű férfikórus érkezik városunkba a Gutenberg Dalkör meghívására, hogy egy nagyszerű, művészies műsor keretében ismételtén bemutassa nagy tudását és készségét, amelyet az egyetemes dalkultúra fejlesztése terén évtizedek óta kifejt. A magas színvonalu hangverseny műsorában K. Baranyay Jolán, a világhírű opraénekessző is fellép, ez a tény már magában is fényes garancia az est sikeréhez, de helyet foglal a műsorban még több kiváló művész-egyénség: Mandel Ilonka zongoraművész, Laszczik Ernő zenei tanár tárogatószólovát, a Gutenberg Dalkör több új mű-

Atlantinyári mozgó

4, 6 és egy negyed 10 órákor

Ma, szombaton utoljára

A kis rongyosok

II. rész

A legszebb romantikus dráma
8 felvonásban.

A főszerepekben: Ivelte Guilbert,
A. Signoret, L. Schaw, I. Forrest.
Ezt megelőzőleg egy kitűnő

**HALLROOMBOY
burleszk.**

Holnap, vasárnap először

Segítség! Milliomos vagyok

Koline, Vanel, Helene Darly legszebb szerepe

dalt mutat be. A műsor ma nyer teljes kiegészítést. A hangverseny kezdete az ünnepre való tekintettel 9 órákor kezdődik.

* **Orvosi kozmetikai rendelő.** Dr. Jeremiás Aranka Bulv. Reg. Ferdinánd 24. (Új plébánia-palota.)

x **Féláru magyar vizum ára,** illeték 260, kurir díj 100 lei, igazolvány 100 lei, összesen 460 lei a Hegedüs Hirlapirodában.

x **Testnevelési értesítés.** Orbán Sándor testnevelő iskolájában a N. S. E. vivőszakosztálya folyó hó 14-én (kedden) délután 6 órákor, a középiskolai tanulók csoportja 15-én (szerdán) délután fél 4 órákor a kisgyermekcsoportja 16-án (csütörtökön) délután fél 4 órákor, a hölgyek csoportja délután 6 órákor kezd meg működését.

x **Káposztáshordók** 5—600 literesek, csavarral és fedőkkel eladók a Népszövetségi Hangyánál, Str. Printul Carol (v. Szilágyi Dezső-utca) No. 5.

x **Valódi angol átmeneti kabátok** nagy választékban kaphatók Hollónál.

**Nagy matiné
az ATLANTIC nyári
mozgóban**

1926 szeptember 12-én fél 11
órai kezdettel

A hindu talizmánja

Hatalmas II. részes kalandor-
film egy részben lejátssza.
10 lejes helyárrak.

x **Részlet fizetésre is előállít**
temetéseket a „Kegyelet” Sas-
passage.

Ezüst díszlányok KALMÁNNAL 2

**Nézzé meg Koline
legújabb filmjét az
Apolló és Atlan-
tic mozgóban**

**Segítség!
Milliomos vagyok**

Apolló mozgó

3, 6 és 9 órákor

Ma, szombaton

Hindu talizmánja

Hatalmas kalandorfilm

két rész 18 felvonás.

**Egy részben
lejátssza!**

A főszerepben: Évi Éva, Iglóits
Saul, Gellért Lajos, Ralkay Lajos

x **Jön Friedmann Ignác,** a világhírű Chopin játékos. Jegyek a Musicában.

Heyman-Szinkör

ma először 3, 5, 7 és 9 órákor
bemutatja

Carneval

Nizza királynője

slágert 7 felvonásban

Megbélyegzett és Königs-
mark főszereplőivel.

COCO a torreador

2 felvonásban.

5, 7 és 9 órákor minden
előadáson

Ly Danise és Orest Se-
vera klasszikus táncművészek
vendégszereplése.

Vasárnap délelőtt 11 órákor
matiné

Cirkuszkirály

Főszerepben Max Linder és
Bánky Vilma.

Bohémházasság

Főszerepben Carmel Myers,

x **Őszi szezon a Tátrában.** A Tátrának talán sohasem volt még olyan szép utószezonja, mint most. Az időjárás pazar, mintha a természet pótolni akarná azt, amit a tavasszal és a nyár elején elmulasztott. — Nappal remek napsütés árad szét az egész Tátrán, az esték pedig enyhén hűvösek, tiszták és csendesek. Ó-Tátrafüreden (Sary Smokovec) a szanatóriumban és a Grand Hotelben egyaránt élénk az élet, sok a vendég és a természet, valamint az igazgatóság gondoskodása kellemes időtöltést és szórakozást kínál. Az ellátás a többi világfürdők mellett olcsó és szolid. A Tátra ma Középeurópa legcsodásabb és legegészségesebb klimatikus helye és így az őszi szezon is látogatott lesz.

x **Féláru magyar vizum** a Hegedüs Hirlapirodában.

Victor Hugo
legszebb regénye

Nyomorultak

Victor Hugo
legszebb regénye

Hangzatos reklámok

ideig óráig

megszédítik a vevőt

Ha figyelmesen elolvassa
az alanti árakat, látni
fogja, hogy

mi csakis

az országosan elismert

olcsó árainkkal

szereztük meg óriási vevő-
közönségünket és ezzel

győzünk meg mindenkit

utolérhetetlen versenyké-
peségünkről.

Mosott angol vászon
mire 43 lei

Világhírű „Lia” karton
mire 47 lei

Divalos kockás szövet
mire 59 lei

Francia liberti minden
lélező színben
mire 68 lei

Duplaszéles crep maro-
cain legújabb kimintá-
zásokban mire 95 lei

Kovács Testvérek

Románia legol-
csóbb és legna-
gyobb divatáru-
háza

SAS-PASSAGE

Telefon: 5-59.

Pangalos volt diktátor felesége selymet csempészett

— Az Estilap eredeti távirata —

Athénből jelentik: A vám-
hatóságok több görög kikötő-
ben szállítmányokat tartóztat-
tak föl, amelyekben francia
selyem volt. A vizsgálat kide-
ritette, hogy

Pangalosz tábornok neje
küldte a selymet hamis
árubevallással

és megindította az eljárást
csempészés miatt az elcsapott

diktátor felesége ellen. Panga-
loszné a kihallgatáskor

bevallotta, hogy a selymet
egy nővére számára ho-
zatta,

alkinek Athénban előkelő női
divatáru szalonja van. A vád-
hatóságok most visszamenőleg
kutatnak, hogy mennyi sely-
met csempészett be a diktátor
neje Franciaországból.

Titine-t, a sarkutazó kutyát, Nobilevel együtt ünneplik az olasz városok

— Az Estilap eredeti távirata —

Milanóból jelentik: Nobile olasz
tábornok kutyája, Titine, amely
az Amundsen-expedíció léghejő-
jén keresztülrepült a Sarkon, nagy
ünnepeztetés hőse volt Milánó-
ban. Nobile tábornokot Róma vá-
rosa díszpolgárává választotta és
híressé vált kutyáját,

Titinet, aranyéremmel tűn-
tette ki.

most pedig Milánóban ünneplik a
sarkutazó tábornokot és nőstény-
ebet. Nobile magával vitte
Titine-t a városháza dísztermé-
be, ahol a polgármester üdvözlő
beszéddel fogadta. Nobile azután
pedig a derék kutyával együtt je-

lent meg a milánói állatvédő
egyesületi diszkozyűlésén. A vá-
rosi éjjeli örök kettős sorfialat ál-
lottak, mikor az Északsark két
hőse a tábornok és Titine, a vá-
rosházára ment. Itt volt a gyűlés.

Az elnöki emelvényen Titine
számára gazdája mellett állí-
tottak fel egy karosszékot.

A kutya Milánóban is aranyérmet
kapott s éppen úgy ünnepezték,
mint Nobile tábornokot. De nem-
csak aranyérmet kapott a jeles
Titine, hanem szépen kihimezett
takarót is, amelyen Milánó város
címeré díszleg és négy apró ci-
pőcskét, lábmelegítőnek.

Hány szavazatot adtak le Bihar- megyében a hétfői pótválasztáson Két kolozsvári lap érdekes világa

Azt a hirt, hogy Goldis
László lemond a kultuszmi-
niszteri pozíciójáról és átengedi
azt Mihail Sadoveanu-nak,
akit ezen a héten választott
meg képviselőül Bihar megye
és Nagyvárad népe, — szóval,
ezt a hirt ellenzéki sajtóorga-
num kürtölte világgá és kor-
mánykörökben azonnal meg is
cáfolták. Azonban Bihar megye
új követének személyisége és
maga a bihari választás még
mindig foglalkoztatja a buka-
resti és kolozsvári sajtót.

Igy a Patria, a román
nemzeti párt lapja tegnapelőtt
azt írta, hogy Bihar megye
120.000 szavazója közül csak
28.000 adta le voksát, míg
40.000 szavazó igazolványt
visszatartottak. Erre most azt
válaszolja a kolozsvári felhi-
vatalos Biruinta, hogy Bi-
harmegyében távolról sincsen
120.000 embernek szavazati
joga.

— Az urnáknál, — írja a
kormány lapja — mindössze
10.000 szavazó jelent meg...
a kisebbségi polgárok nagy
többsége tartózkodott a szava-
zástól. Legényesebb bizonyí-
ték erre Nagyvárad, ez a ma-
gyar-zsidó lakosságú város,
ahol háromezren legnagyobb-
részt románok szavaztak le.

A felhivatalos Biruinta
jól értesültségéhez némi kétely

fér — és pedig jogosan. Mert
hivatalos adatok vannak, hogy
Biharmegyében nem 10.000,

hanem körülbelül 40.000
szavazatot adtak le

és a hivatalos adatokból az is
egész világosan kitűnik, hogy
a magyarság nem tartotta ma-
gát távol a szavazástól; kü-
lönben

a magyarulakta körletek-
ben tulnyomó volt a kor-
mánypárti jelölt többsége.

Egyébként — mint ugyan-
csak a Biruinta írja —
Mihail Sadoveanu októ-
ber hó első napjaiban ismét

eljön Bihar megyébe,

és a megye többi képviselőjé-
nek kíséretében felkeresi a
megye több községét. Ez al-
kalommal Sadoveanu

érdeklődni fog a lakosság
helyi szükségletei felől,

hogy parlamenti tevékenysé-
gét ehhez képest rendezze be.

Börkeztyűk garantált minőségben
ANTILOP női
205 lei Kertészne
-nél Avram Iancu (Kossuth-utca 2.
Sas kávéházzal szemben) 2998-3

Reklam flanel, pazar választékban
33 Leiért Leifner Márton
Rt-nál.

Jelenet a detektív szobában

Tegnap délből az ujságírók
egymásnak adták a kilincseket a
rendőrségen a prefektus, az igaz-
gató és Borodi detektív szobáinál.
Szokatlan izgatottság uralkodott
különb is a rendőrségen a jog-
akadémiai kasszaforás miatt —
talán mondani is fölösleges. A
prefektushoz szinte percnként
érkeznek a jelentések a detektí-
vek munkájáról és a rendőrigaz-
gatóval sűrűn tárgyalt a rendőr-
ség főnöke a nyomozás folytatá-
sáról. Borodi felügyelő szobájá-
ban is lázasan sűrűgtek-forogtak
a detektívek és gondterhes arccal
ült asztalánál Borodi. A kérdés,
amelyre a déli órákban még meg-
fejtést senki adni nem tudott, ho-
gyan követték el a kasszafurást a
jogakadémia betörői? Robabntot-
tak-e, vagy speciális, eredeti mó-
don furták meg a „medvét” —
mint Borodi a Wertheim-szek-
rényt nevezi. Ez volt a nagy kér-
dés, amelyet pozitív bizonyosság-
gal kellett a detektíveknek tud-
niuk, hogy a nyomozás irányát
meghatározzák. Mert a stílus fel-
ismerése, a helyes bűnügyi diag-
nózis az, amely után a teljes ki-
derítése már nem okoz nagy gon-
dot. Az elfogatás meg éppen
harmadrendű a detektívambíció
szempontjából. Hiszen a tettesek
rendszerint elutaznak más város-
ba, ahol más detektív teszi a bi-
lincset a rabló kezére. Borodi
nyugtalanul babrálgatott a lehe-
tetlenül összevissza görbült vasal-
katrészekkel, a kifurt kassza da-
rabjaival és hosszan tűnődött ma-
ga elé nézegetve. Egy-egy röpké
vélemény jutott a fülehez innen
is onnan is, ezek is külön gondot
okoztak s mély elborulása nyo-
masztóvá tette a szoba levegőjét.
Végre egy vidám intermezzo éke-
lődött a nehéz pillanatok közé.

Az ajtón Kövári detektív egy
kétségbeesett arc, leirhatatlanul
csunya cigányfiut taszit be maga
előtt. A fiu hóna alatt mellények
és posztónadrág vége látszik ki.
A keze, mintha imádkoznék. Ösz-
szetéve szépen az álla alatt szisz-
tematikus, mert így kötötte
őket össze a detektív, amikor a
piacon rajtacsípte a lopott holmi-
val.

— Azt mondja, azért lopta eze-
ket a mellényeket, mert a sze-
gény édesanyja beteg — adja a
felvilágosítást Kövári.

— Milyen áldott jó gyerek —
jegyzí meg az egyik detektív.

— Hát a nadrág minék kell az
anyádnak? — kérdi Kövári.

— Mert fázik. Hideglelése van.

— Ugy? Hát azért loptad. Ahá
— bólint megértően a detektív.

— Tekintetes ur kérem, talál-
tam én ezeket.

A fiut elvezetik a másik szobá-
ba, ahol jegyzőkönyvet vesznek
fel a személyi adatairól.

— Ki a mostoha apád?

Ez az első kérdés, amit hozzá-
intéznek.

— Miért mostohaapja? — cso-
dálkozik az egyik jelenlevő, aki
nem tartozik a rendőrséghez.

A detektív mosolyogva vála-
szol.

— Nincs ezeknek kérem való-
di apjuk — egynek sem.

x Féláru magyar vizum a
Hegedüs Hirlapirodában.

Arany ajándéktárgyak KALMANNAL!!

x Féláru magyar vizum a
Hegedüs Hirlapirodában.

Egy debreceni leányiskola hadat üzent a bubifrizurának és a divatnak

Ismert, előkelő nagyváradi uriaszszony írja nekünk Debrecenből ezt az érdekes levelet:

Furcsa história — tisztelt Szerkesztő ur — amiről az Estilapot értesíteni kívánom. Atjöttem anyámékhoz Debreczen mellé rövid vizitre s rám bízta egy kedves feladatot, kis hugocskámat be kellett íratnom a Svetits-intézetbe, ahol valamikor magam is tanultam áldott nevelők vezetése alatt.

Mi történt?

Bemegegyek a kis babával Debreczenbe, igazán édes kis gyerek selyemruhácskájában, pompás etonfejjével, ennivaló. De ugylátzik a Svetitsben épp ilyen ennivalóra rendezkedtek be, hogy rögtön fel is találják.

— A gyermeket nem vehetjük fel — volt a dermesztő ítélet.

— Miért? Az istenért, mit vétett az én hugocskám?

Most egész komoly arccal közölték velem, hogy még a tanév végén értesítették a szülőket, hogy a szeptemberben kezdődő tanévre nem veszik fel leánygyermeküket, ha

a mai divatnak megfelelő rövid szoknyát és bubifrizurát viselnek.

— De kérem én Váradon lakom... mit se tudtam róla... anyám beteg...

Dadogtam kérem, képzelheti Szerkesztő ur, ilyen blódség!

Erre a kezembe nyomtak egy nyomtatványt, mely az intézet rendelkezéseit tartalmazta. Imhol van ná, azt mondja:

— Leghatározottabban

szembeszállunk az erkölcsellen divattal.

Nem tűrünk testhez tapadó szűk, rövid szoknyát. A szoknya legalább a térdet fódje. Nem tűrünk erősen kivágott, átlátszó szövetű és rövid ujjú ruhákat.

Csak fekete, fehér és barna harisnyát

szabad hordani. És elrendeltük az egyenkötény viselését, október-

ben pedig bevezetjük az egyensapkát. A ruházatra vonatkozó rendelkezések kötelezők a tanulóira

az intézet falain kívül is.

Pubi vagy más frizurát nem szabad viselni semmi szín alatt. Körhaját csak elemi és polgári iskolások viselhetnek.

Tilos az ékszer viselet.

Nyilvános mulatságokon a tanulóknak jelen lenniük nem szabad.

Eddig van. Képzhető a megrökönyödés. A szülők ugyancsak pattognak. Velem együtt jött be egy mama. Félmeztelen búbjánó. Selyem, puder, ruzs, diákfej jó 45 évecske. Hozta a lánykáját, bizony már kis copfocskában lógicsált a haja szegény kis szentemnek, szigorú tegethoff ruhát viselt, fekete harisnyát. A mamácska olyan volt mellette mint egy... egy csöppség... egy kis pipi, édes pipi...

x Féláru magyar vizum a Hegedűs Hirlapirodában.

Heyman szinkör

Szombat: Carneval.

Vasárnap délelőtt: Matiné. Cirkuszkirály és Bohémházasság.

Vasárnap délután és este: Carneval.

Hétfő: Carneval.

— Carneval (Nizza királynője) kerül ma színre a Heyman Szinkörben. Csodás karneváli felvonulások a legszebb szereplőkkel. A Königsmark alakítói kelnek életre ebben a hatalmas nagy kiállítású filmben. Nina Orlov most mint Nizza királynője mutatkozik be és fogja újból meghódítani Nagyvárad közönségét. Jön: A pusztá virága, Collen Moor-ral.

Megnyílt az iparos Pincevendéglő

az Ipartestület házában, ahol olcsón és jól lehet étkezni. Zónareggeli 1 pohár sörrel 18 lei. 1 pohár sör 9 lei. Abonensket olcsón elfogadok.

Szombat este disznótoros és vargabéles vacsora.

Vásznak, chiffonok, damasztok, étkezőkészletek a legmegbízhatóbb minőségben Leitner Márton Rt-nél.

Lythia-ásványvíz Tamaşau (Paptamási)

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy a legjobb hírnévnek örvendő

paptamási gyógy-ásványvízforrást

átvettük és újból üzembe helyeztük. Rendeléseket felveszünk és a helybeli raktárból szállítjuk. Aki nekünk van üvegjük, sziveskedjenek megtöltés végett a Paptamási ásványvízforrás kezeléséhez (Tamaşau, Bihar megye) eljuttatni. Az üvegeket megtöltve a legjobb állapotban ügyfeleinknek azonnal vissza küldjük.

Paptamási ásványvízforrás Igazgatósága

Bihoreana banképület

Telefon 525 2925 Telefon 376

Nem kell reklám,

csak jó áru olcsó árban!

Hetiárjegyzék

Vizes pohár csiszolt	5'—
Boros pohár csiszolt	3'50
Likörös pohár csiszolt	3'—
Vizes kancsó kristály	30'—
Boros palack kristály	30'—
Mély lapos tányér, fehér	15'—
Csemege tányér, fehér	10'—
Teás, kávé csésze, fehér	28'—
Mocca csésze, színes	20'—
Teás, kávé készlet, színes	400'—
Mosdó készlet, színes	450'—
Étkező készlet, felszerelve	1500'—

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fraji Komlós Testvérek

ORADEA NAGYVÁRAD

Gyári raktár, nagykereskedés Str. N. Iorga (Zöldfa)-utca 13. 2822

Férfiszövetek, finom kivitelben, kabátelmék és hozzávalók dusan felszerelt raktára LEITNER MÁRTON Rt-nél.

ASZÓDI-nál

Méz-vásár

akác és hárs idei friss pergetés kgja 40 lei

Friss teavaj

Aszódinál, Sas-palotában

2 m. nagyságú, kékszerű lópekrokok 500 Leiért Leitner Márton Rt-nél.

Más vállalat miatt üzletemet feloszlatom.

Áruraktáramat

teljesen kiárusítom

Kiárusításra kerülnek a legdivatosabb téli és átmeneti kabátok, **szőrmebundák, szövet-, selyemruhák, blouzek** és mindennemű kész **konfekció**. Óriási választékban

szövetek, selymek, bársonyok

és a legkülönlegesebb női divatcikkek.

Teljes berendezés eladó.

Kiárusítás hétfőn, 13-án veszi kezdetét

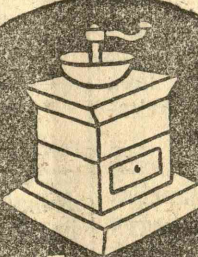
Spitzer Béla

Bul. Reg. Ferdinand 3

FIGYELEM!

Kéfe- és ecsetáru

mivel saját gyártmányaim, nálam szereshető be legolcsóbban Stern S. Endre festék, kefe üzlete Str. Nicolea Iorga (Zöldfa-utca) 10. 2406

Figyelmeztetés

Vannak utánzatok, melyek a kávédarálós, Valódi Franck-hoz külsőleg a megtévesztésig hasonlítanak, minőségük azonban meg sem közelíti a Valódi Franck-ot. Ilyen utánzatok ellen úgy védekezhetünk, ha kizárólag

Valódi Franck

a kávédarálósval kérünk.

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR-BUCUREȘTI-BRĂȘOV.

Egy milliárd Vázsonyi özvegyének

A budapesti zsidó hitközség egy milliárd koronát, új értékben 80.000 pengőt szavazott meg tisztelet adományként Vázsonyi Vilmos özvegyének. Vázsonyi Vilmos magy. kir. miniszter egy nagyon jelentékeny név birtokosa meghalt a nélkül, hogy vagyont hagyott volna hátra. Vázsonyi Vilmos, ki volt, tudjuk jól. Nem fogjuk és nem lehet egykönnyen elfelejtetni a zsidó tanító fiát, aki egy Habsburg uralkodónak lett a belső tanácsadója, amélkül, hogy megtagadta volna hitét és önmagát. Kormányok éltek jóvoltából és miniszterelnökök mentek, ha Vázsonyi Vilmos úgy akarta. Csak legutóbb bukott el egy sziszifuszi harcban, amelyre utolsó aduként a szívét tette fel. De már ingott a talaj egy egész rezsím alatt és erőfeszítve, izdattan küzdött a pozíció, a rang, az osztálytudat és a roppant hatalom a pesti ügyvéd robbanó mondattai, damaskus-si gyilként villanó érpengéi, kakao csomagolású élcbombái elleni.

Ennek a Vázsonyi Vilmosnak nem lett volna nehéz lekenyereznie magát. Ennek a sokeszi politikusnak, aki vezetője volt Budapestnek, csak egy mozdulattal került volna, hogy papír egy-milliárd helyett, kerek arany-milliók zuhanjanak minduntalan az ölébe. Nincs az a panamista zseb, amelyet egy Vázsonyi Vilmos szándéka és elhatározása ne töltött volna meg, nem egy élet, hanem rövid néhány hónap alatt. Vázsonyi a politikára csak ráfizetett, az ügyvédi irodájából élt, és most, hogy nincs többé, — az özvegynek valószínűleg nem kellett még kézimunkáznia. Bár Vázsonyi Vilmosné kegyelmes asszony, akkor is sokat kézimunkázott, amikor a férjét az igazságügyminiszteriumból várta haza ebédre. Szó se lehet róla, hogy Vázsonyi Vilmosné adományért folyamodott volna bárkihez is, de az is bizonyos, hogy a budapesti zsidó hitközség nem ajándékozási vágyból, nem pusztán nonszalanszból lepte meg Vázsonyi özvegyét a 80.000 pengővel. Ha a pesti zsidó hitközség most utalta ki az egymilliárdot, azért tette bizonyosan, mert nem akarta bevárni azt az időt, mikor nagy fia legközelebbi hozzátartozója szükségbe kerül. Ma még „nemzeti” ajándékot adhatott, holnap, — talán, — kegydíjat kellett volna folyósítania. Ma büszkeséggel töltheti el az özvegyet hittestvérei rá gondolása, holnap talán már az alázat tenyerével kap a váratlan segély után.

A pénz után, amelyet Vázsonyi Vilmos eszköznek tekintett csupán és nem célnak, amelyért odaadob az ember meggyőződést, barátságot, becsületet, gerinctörést, mindent. Vázsonyi Vilmos teste sohasem görnyedt miniszteri íróasztalok előtt, hogy koncessziók, üzletek, engedélyek érdekében interveniáljon. Vázsonyi Vilmos szelleme járt azonban közben a pesti zsidó hitközségnél, amikor ráütötték a pecsétet az egymilliárdos kiutalásra.

Hétfőn

szeptember 14-iki kelettel jelenik meg a hetedik huszezer leies sorsolási ciklus

első száma.

Még nem késő!

Tessék beszállani!

Pótolja eddigi mulasztásait és okvetlenül vegyen részt az Estilap sorsolásain.

Eddig több mint félmillió lei értékű nyereményt osztottunk ki.

Ha mostanig nem nyert, annál valószínűbb, hogy

most okvetlenül nyerni fog.

Semmit sem kockáztat. —

Egyetlen bányába sem kerül. Nem kell utána járni. Készpénzt kap.

Ingyen!

Ha mindennap megveszi, elől vassa és elteszi

az Estilapot.

Eddigi sorsjegyeire vigyázzon. A hiányzó sorsolási számokat szerezze meg.

Kérjük a hatodik sorsolás szerencsés nyerőit, azonnal jelentkezzenek a kiadóhivatalban (Hegedűs Hirlapiroda.)

A nyereményeket az összes jelentkezések után azonnal kifizetjük.

Tegnap este megint elaludt a villany Váradon

Mit mond Bazili, a villamosmű igazgatója

Péntek este, valamivel kilenc óra után teljes sötétség borult a városra. A villanylámpák utcán, lakásokban, kávéházakban mintegy adott jelre egyszerre kialudtak és az emberek nyugodtan, megadással várták, hogy a fényesség újból felragyogjon. Az előző, valljuk be, elég szapora első-tétüléseknek meg volt a kedvező nevelő hatásuk, és így tegnap a kétségbeesésnek sehol semmi nyomát nem láttuk. Kávéházakban, vendéglőkben az asztalokra kerültek a rezerva-gyertyák, amelyek pisálkáló fényénél kirajzolódtak a várad polgár arcára a nyomorúság kétségbeesett ráncai.

A sötétség 8—10 percig tartott, azután újból felragyogtak a villanylámpák, amelyek fé-

nyénél a kávéház terrasszán elfoglalták helyüket sűrű rakokban új ismerőseink, az apró zöld sáskák és az élet folytatódott megszokott medrében.

A sötétséget áramzavar idézte elő, amelynek okairól Bazili Mihály, a villamosmű igazgatója munkatársunk elötte a következőket mondotta:

— A baj a gépházban keletkezett. Az üzemben levő turbina generátorjánál hirtelen rövidzárlat keletkezett és a gépet azonnal ki kellett kapcsolni. A másik turbina megindításáig, ami körülbelül 8—10 percet vett igénybe, az egész város sötétben maradt. A gépház kikutatása folyamatban van.

Meghalt a Ferenc-rend volt híres főnöke

A németországi Gorheim ferencrendi kolostorban tegnap meghalt Schuler P. Dénes, a Ferenc-rend volt híres főnöke.

Schuler P. Dénes karrierje kezdetén sokáig élt és dolgozott a türingiai ferencrendi provinciában, ahol hosszú éveken át a tanári pályán működött. 1910-ben aztán X. Pius pápa a rend főnökévé nevezte ki. Schuler kinevezése akkori-ban sok vitára adott alkalmat, mert a kiváló ferencrendi tanár

a modern szellemmel, a modern eszmeáramlatokkal állandóan kapcsolatot tartott

és nagy megértéssel viseltetett a század aktuális gondolatai és szellemi mozgalmai iránt. — 1913-ban aztán a pápa felmentette Schuler P. Dénest a rendfőnöki méltóság alól.

Az érseki címet adományozta neki és nyugalomba küldte.

Ettől kezdve ismét Thüringiában élt az idős egyházfőjedelem, aki ekkor már nem vett részt a Ferenc-rend nagy mozgalmában, hanem

egyszerű szerzetesként élt a gorheimi rendházban,

egészen most bekövetkezett haláláig.

Be kell vonulni

a 86-ik gyalogezred három évi tartalékosainak

Selesiu Gábor, a városi katonai ügyosztály főnöke és Popa Mihály a községi rendőrség vezetője hivatalosan közlik, hogy a 86-ik gyalogezred 10790—1926. sz. megkérésére értelmében mindazok az 1898 és 1899 évi születésű ifjak, akik a fenti ezred kötelékébe tartoznak, és az 1925. évben nem teljesítettek fegyvergyakorlatot, f. évi szept. hó 14-én az ezred parancsnokságánál mulhatatlanul jelentkezzenek. Bevonulni tartoznak fegyvergyakorlatra az összes 1900 évi születésű ifjak is.

MOZI

— A Dorian-filmszínházban ma, szombaton utoljára látható „Az alkohol szimfóniája” című hatalmas 6 felvonásos sláger film. A mindvégig érdekesítő, izgalmas film főszerepeit Corinne Griffith, a legszebb hátú amerikai filmszínésznő és a „Tízparancsolat”-ból jól ismert Nita Naldi alakítják. Előzőleg színre kerül egy 2 felvonásos vígjáték. Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek. Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné 10 leies helyárrakkal. — Színre kerül „Lavina” (Asz-szonyszívek). Várkonyi Mihály és Mary Kid-del, továbbá „Nyugati karaván”. Paramount sláger. Dorian filmek! Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor lesz a bemutatója az őszi szezon egyik hatalmas filmének, az „Erdész leány”-nak. A hasonló című operett főszerepeit Harry Liedtke és Lya Mara alakítják. Rendes helyárrak!

— A kis rongyosok II. része ma megy utoljára az Atlantic nyári mozgó 4, 6 és 9 egyne-gyed órás előadásában. Az eddigi előadásokban mindenkit elbűvöltek a dráma megható jelenetei, s főképp a két gyermekszínész, L. Schaw és I. Forrest játéka ragadtott el mindenkit. Az Apolló mozgó ma szombaton a „Hindu talizmán” c. hatalmas 2 részes kalandor film, amelyben Évi Éva, Iga-lits Sandy, Gellért Lajos, Szalkay Lajos játszik a főszerepeket. Az Apolló mozgó 3, 5, 7 és 9 órás előadásain a két részt egy előadás keretében játsza le. Holnap, vasárnap először Kollina legújabb filmje, „Segítség, milliomos vagyok!” megy.

Zeneművet

és bármilyen iskolai tananyagot gyorsan, pontosan és legolcsóbban a Hegedűs Hirlapiroda zenemű-osztályában szerezheti be.

Atmeneti kabát
Férfi öltöny
Börkabát
legjobb kivitelben, legolcsóbb árban

MENDEL

Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 3.

ŐSZI vásár

**Óriási
árleszállítással!**

**Prima mosott
siffon 39'.**
**Duplaszéles le-
pedővászón 125'.**

Mosó velour 79'.

Tenis flanel 39'.

**Gyapju férfi
szövet 298'.**

Női ruha szövet 149'.

**Selyem maro-
chene 298'.**

**Au
Printemps
(Missir)**

A váradí lakáskataszter kérdése az ideiglenes tanács mai ülésén

A comisia interimare (állandó bizottság) ma délelben ülést tartott Tulbure György elnökletével. Az ülésen a tanács tagjai csaknem teljes számban megjelentek.

Napirend előtt Nuszbaum Sámuel szóvátette, hogy a váradí sajtóban

néhány nappal ezelőtt felhí-
vás jelent meg a lakáskatasz-
ter összeállításáról, amit a la-
kosság rekivirálásokkal hoz-
kapcsolatba és ez a legna-
gyobb nyugtalanságot kelti.

Az állandó bizottságot a lakosság
érdekeinek szemeltartása írá-
nyítja, éppen ezért

szükségesnek tartja, hogy a
tanács ebben a kérdésben

megnyugtató nyilatkozatot te-
gyen.

Indítványozza, amennyiben mégis
lakásrekivirálásról lenne szó, a
tanács elnöke lépjen érintkezésbe
a háztulajdonosok szövetségével
és együttesen állapítsák meg
a rekivirálás feltételeit.

Popa Mihály ismerteti a ka-
taszter felállítására vonatkozó
rendeletet.

Dr Ciacian és dr Turla
felszólalásai után Tulbure el-
nök kijelenti, hogy

nincs hivatalos tudomása a
kataszter munkálatairól és ez
ügyben hivatalos felvilágosi-
tást fog kérni.

Lapunk zártakor az ülés folyik.

Még ma kézre akarja keríteni a rendőrség a váradí jogakadémia belőrőit

A jogakadémián történt be-
törés a rendőrség egész bü-
nyügyi személyzetét foglalkoz-
tatja. Tegnap egész nap és az
éjszaka folyamán a detektiv-
testület tagjai Borodi kom-
miszárral az élükön munkában
voltak és sikerült több gyanu-
sítottat őrizetbe venni. Az őri-
zetbe vett emberek névsorát a
rendőrség egyelőre a nyom-
zás érdekében titokban tartja.
A széleskörű razzia eredmé-
nyeként különben a rendőrség-
nek sikerült néhány jó fogást
csinálnia. A bűnösök nyilván-
tartott szállásán olyan gyanus
elemeket tartóztattak le, akik
más bűncselekményben része-
sek és a rendőrség detektiv-
szobájában már eddig is nagy-

értékű bűnleleteket gyűjtöttek
össze.

A gyanúsítottak közt tegnap
elfogtak egy embert, akinél

a motozás alkalmával
10.000 lej készpénzt talál-
tak, amelynek eredetéről
ezideig nem tudott számot
adni.

Megint átúszták a Csatornát 11 óra 6 perces új világrekord, amelynek hőse a francia Michel

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: Michel
francia úszóbajnok ez éjszaka
átúszta a csatornát Calais és
Dover között. Új világrekordot

Ujabb megállapítás szerint
betörők az akadémia pénz-
szekrényét nem dinamittal
robbantották fel, hanem

vizes karbiddal hajtották
végre a kassza feltörését.

Ezt a megállapítást erősít
meg a külső jelek is. A ren-
dőség bizik abban, hogy a te-
teseket sikerül még a mai na-
pon kézrekeríteni.

* A váradí Ügyvédi Kamar
választmánya tegnap délután
sürgős ülést tartott az ügyvéd
kongresszussal kaucsolatban.
Az ülésre meghívták dr. Lá-
zár Aurél és dr. Czeplédy
Miklós tagokat is, akik a kon-
gresszuson a váradí ügyvéd
kart képviselték. A jelenté-
előterjesztése után dr. Lá-
zár Aurél, dr. Andru Szevér,
Czeplédy Miklós, dr. Ney Pa-
és dr. Pop Romulusz tagokból
álló bizottságot választott, aki
a váradí Tábla és törvényszé-
elnökénél eljárnak és és kér-
foglalják a portarel-rendsze-
gyakorlati enyhítését, miután
gyorsított eljárást ugyis meg-
reformálják. Az Ügyvédi Ka-
mara felhívja az ügyvédeket
hogy a reformra vonatkozó ja-
vaslataikat és észrevételeiket
rövid úton juttassák el dr.
Kiss Döme kamarai dékánhoz.

Ujából

**Kidobunk
E HÓNAPBAN**

10000 PÁR

**ELSŐRENDÜ
DERBY CIPŐT**
dusan felszerelt

**SELEJTES CIPŐVÁSÁRLUNK-
BAN STR. NIC. IORGA (ZÖLDFÁUT)**

**DERBY CIPŐGYÁR A.T.
SIJSEN VÁSÁROLNI!**

Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7 sz.

Nincs ok riadalomra a tifusz miatt

**de nagyon kell vigyázni, hogy Nagyvárad
leküzdje a fenyegető járványt**

**Ötvenkilenc tifuszos megbetegedés — Husz skarlát-eset — A Gyár-utcán
és a Filipescu (Szarvas-soron) van a betegségek fészke**

Nagyváradon hetek óta egyre szaporodnak a tifusz megbetegedések. A tifusz ebben a városban minden nyár után felszokott lépni. Eppen az elmúlt évek statisztikája azt bizonyítja, hogy riadalomra nincs ok, de tulzatosan óvatossá legyen a közönség, hogy megállítsa ezt a borzasztó epidémiát. A közönségen kívül a tisztiorvosi karé a feladat, hogy mindent megtegyen a betegség leküzdésére. Nagyvárad külvárosai igen elhanyagoltak. A folyókban a kiöntött konyha és szennyvizek penetráns szaga árad. Az utcák, ahogy az ember elhagyja a fűtőket, piszkosak. Még mindig nem nyert eléggé alkalmas megoldást a csatornázatlan utcákban a pöcegödörök higiénikus tisztítása. A tanács enyhén kezeli ezeket az életbevágó kérdéseket,

dr Mayor László tisztifőorvos szerezzen a tanácsban érvényt hogy tisztogassák a várost a központi utcákon túl is.

Csak ekkor lehetünk nyugodtak, hogy megáll a tifusz és a skarlát hódítása. Ez a két súlyos és aggodalmasan veszedelmes betegség

hetvenkilenc embert szerez meg ágyhoz Nagyváradon, 59-en tifuszosak és tifusz gyanusak, 20 ember skarlátban fekszik.

A betegségek főfészke a külváros, áldozatai leginkább a szegény emberek. A zsúfolt szobák szerencsétlen lakói. De a betegség, ha terjedőben van, nem válogat és kopogtatás nélkül suhan be a legelzárkózottabb urilakásba is. Eppen ezért mindnyájunk, a lakosság osztatlan érdeke a betegség leküzdése.

Vannak kipécézett házak, amelyek minden évben tifusztűzseknek számítanak. Ilyen például a Filipescu (Szarvas) sori 21-es számú ház. Sok a megbetegedés a Gyár-utcán is.

Az egészségügyi hatóságoknak minden más körülményre való tekintet nélkül, a legerősebben desinficiálni kell ezeket a fókuszokat. Ha az orvosi hivatal büdzséje nem bírja el a kiadást, a városi tanácsnak ebben a kérdésben a legmesszebbmenő áldozatkészséget kell tanúsítania.

Beszélgetést folytattunk dr Mayor László tisztifőorvossal, aki a fellépő járványokkal kapcsolatban a következőket mondotta munkatársainknak:

— Járvány van, de nem sokkal haladja meg az előző évi hasonló természetű statisztikát. A tisztiorvosi hivatal mindent elkövet leküzdésükre.

Negyven beteget a kórházban ápolnak

és ahol nincs garancia a beteg teljes elkülönítésére, okvetlen a kórházba szállítanak mindenkit. Szerencsére a tifusz legtöbb esetben gyöngye lefolyású s ritkán halálos.

Intézkedésünkre már megérkezett Kolozsvárról az oltási anyag. Ugyancsak megérkezett a kolozsvári vegyvizsgáló jelentése, amely

vizvezeték vizet küldtünk le megvizsgálás céljából.

Annak ellenére, hogy a viz egy tifuszos ház vizvezetékéből való, a kolozsvári vegyvizsgáló jelentése

teljesen tisztának és egészségesnek találta a nagyvárad vizvezeték vizét.

Tegnap különben kint járt a vizmütelepen egy egészségügyi bizottság is, mely mintaszerű rendet és tisztaságot talált.

Dr Mayor László tisztifőorvos ezekután kitért a szükséges óvintézkedésekre:

Helyszíni szemlét rendeltek el a váradí Unió-klub lakásügyében

Megirta az Estilap, hogy a váradí Lakásbérlet Szövetsége panaszt adott be a lakásrekviráló bizottságnál az Unió klub ellen, amiatt, hogy a klub az Emke-palotában megvásárolta özvegy Schwarcz Gyuláné 6 szobás lakását és megkezdte annak a maga céljaira való átalakítását. A Szövetség a lakbérleti törvény ama rendelkezésére hivatkozott, hogy lakások, iroda, vagy klub céljaira nem vehetők igénybe — és ennek alapján kérte, hogy a helyiségeket eredeti rendeltetésüknek adják vissza.

A lakásrekviráló bizottság tegnap délutáni ülésén foglalkozott az érdekes feljelentéssel. Ugyanakkor tárgyalta az Unió klub ama kérését is, hogy a lakásnak eddig

— A vízcsapok mellett ne hagyjanak szennyvizet folyni. — Minden tifusz és tifuszgyanus esetet azonnal jelentsenek be.

Gyümölcsöt csak lemosva, vagy főzve szabad enni.

Étkezés előtt senkise mulassza el a kézmosást. Ott ahol gémes és furt kutak vannak, a víz először átfőzendő.

A levezető folyókat oltott mésszel ki kell meszelni.

Dr Mayor László különben a tanács mai ülésén jelentést tett a tifusz és a skarlát leküzdéséről.

rekvirálva tartott két szobáját mentesítse a rekquirálás alól. Hogy pedig a kérdés még bonyolultabb legyen, eznkívül egy se reg igénybejelentés is került a bizottság elé a lakásra vonatkozólag. Több katonatiszt és köztisztviselő ugyanis ezidőszertől üresen álló lakás elrekquirálását kérte a bizottságtól.

Bár az Unió klub a felszabadítandó két szoba helyett másik két szobát ajánlott fel cserébe, a bizottság a klub kérését elutasította. Ami a Lakásbérlet Szövetségének panaszát és a lakásrekquirálására vonatkozó igényeket illeti, a bizottság — döntés előtt — helyszíni szemlét rendelt el, amelyet a legközelebbi napokban meg is fognak tartani.

Mi lesz a színházzal

A nagyváradí színház hónapokon át tartó krízise ma érte el tetőpontját. A legnagyobb bizonytalanság uralkodik a színház környékén és ma, szeptember 11-én még senkinek nincs fogalma arról, hogy egyáltalában megnyílnak-e a színház kapui.

De akánmi is történt eddig, most már csak egy a fontos

minden személyi kérdéstől el kell tekintenünk és tovább egy pillanatra sem szabad halogatnunk a válság megoldását. Most már úgyis nyilvánvaló, ki kapja meg a színházat, de valakinek meg kell kapnia. Ha a szezon még csak egy hétig késik, ez a késedelem kockáztathatja az egész szervezkedés sikerét is.

Kétségtelen, hogy a bukaresti eredménytelen tárgyalások után Nagyváradra helyeződött át a probléma súlypontja. A városházán állandóan folynak a tanácskozások, amelyeknek eredményéről ezidőszertől nem tájékoztatjuk a közönséget.

Tegnap este Tulbure György elnöklété alatt bizalmas értekezletet tartottak, amelyen a város hivatalos vezetőin kívül a Magyar Párt intézőbizottságának egyes tagjai vettek részt.

Az értekezleten számos terv merült fel, végleges döntés azonban még nem történt. Megállapíthatjuk azonban azt, hogy a helyi hatóságok a legjobb indulattal vannak a színház ügye iránt és minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy gyors és mindenkit kielégítő megoldást találjanak.

Nem csupán kulturális, művészi problémákról van itt szó, hanem

százharminc magyar művészember megélhetéséről, kenyéréről és egzisztenciájáról, akiknek a sorsa nem lehet közömbös a nagyváradí publikum szemében.

Mi egyelőre optimizmussal nézünk a megoldás elé. Bizunk ab-

Megkezdődött a vizsgálat a vaskóhi postalopás ügyében

A vaskóhi postalopás ügyében eddig — mint ismeretes — három ember ellen indítottak eljárást. Vancu József vaskóhi postafőnöknek feleségének és Lehoczky Rudolfinagyváradí postatisztnek kihallgatása napokon át folyt. Most Lucian ügyész előtt, míg tegnap Ioan Mitescu vizsgáló-

ban, hogy az illetékes körök ezekben az utolsó pillanatokban mégis csak meg fogják találni a helyes és lehetséges utat és megmentik a nagyváradí magyar színészetet a teljes összeomlás fenyegető veszélyétől.

A mai zürichi nyitás

BUKAREST 257.50
BERLIN . . . 12325 PARIS 149750
NEW-YORK 51760 PRAGA 153250
LONDON . 251350 B.PEST . 72.55
BECS . . . 7310— MILANO 1865—

Nagyváradí árfolyamok

Magyar korona 355 pénz 345 áru
Dollár 199— " 201—
Cseh korona . . 590 " 600 "
Svájci frank . . 3860 " 3880 "
Osztrák shilling 28— " 2850 "
Francia frank . 580 " 600 "
Angol font . . 960 " 970 "
Olasz lira . . . 700 " 720 "

Bukaresti zárlat

(déli 12 órakor)

BUDAPEST — — — — — 28.10
BECS — — — — — 28.20
PARIS — — — — — 580
LONDON — — — — — 965
ZÜRICH — — — — — 3870
MILANO — — — — — 720
NEW-YORK — — — — — 200—
PRAGA — — — — — 580

Két halál egy nap Réven

Révről jelentik: A tegnapi nap folyamán két halálos szerencsétlenség történt Réven. Brindeas Tódor 17 éves sonkolyosi erdőmunkást halálra gázolta az iparvasut. — Ugyanakor a falu határán holtan találták Ardelean Miklós 64 éves földművest. A szerencsétlen embert revolvergolyó ölte meg. A jelek arra vallanak, hogy gyilkosság történt. A révi csendőrség megindította a nyomozást.

Időjárás

Az idő változatlanul meleg, napos, száraz.

Prognózis: Változatlan.

**Nézzé meg Koline
legújabb filmjét az**

**Apollo és Atlan-
tic mozgóknak**

Segítség!

Milliomos vagyok

Viktória butorraktár

Vlahuta (Szent János) u. 2.
Székek, asztalok, hálószobák,
garnitúrák, előszoba- és álló
fogasok gyári áron. Nagy vá-
laszték, kedvező fizetési felté-
telek mellett. 2890
Hajlított butorok javítását szak-
szerűen vállalom.

Frenczel

Oradea, Vlahuta-utca 44.
Telefon: 913.

Épület üvegezési vállalat
lábla- és lükkörűveg
nagyraflára

2932

Ruhákat

fest, tisztí

Gallérokai

legszebben mos,
vasal

Szabó László

Take Ionescu (Körös)-utca 1.
Fiók: Bazárépület Bul. Reg. Ferdinand

Valódi VULKAN FIBRE és
bőröl készült ritikül, bőrön-
döket, kalapdobozt, aktatás-
kát gyári áron árusítunk
Cuza Voda (Szacsavay)-u. 19.
szám alatti gyárunkban 2610

Nagyvárad
Bőröndár- és Táskgár

Budapesti utamról hazatér-
ve, angol és francia női di-
vat-szalonomat megnyitot-
tam. Ruhákata legkényesebb
ízléseknek megfelelően és
jutányos árban készítek.

Özveggy Atlaszné
Delavrancea (Ritoók Zs.)-u. 33-a

Az egészség enciklopédiája

Tanácsadó egészséges és be-
tegg emberek számára. Illus-
trált kiadásban. Szerkesztette
dr Madzsár József egyetemi
tanár. Kapható a
Hegedüs Hirlapirodában

Ára 1400 — lei

APRÓ HIRDETÉSEK

A leghisebb apróhirdetés 10 szolg 40 lei. Egy szó 4 lei
vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.
Allást keresőknek 50% engedmény.

LAKÁS

EGY üres szobát keresek, lehe-
tőleg központban. Cim a Hegedüs
hirlapirodában. 552

RAKTARNAK, üzlethelyiség-
nek alkalmas helyiségek október
1-re bérbeadók. Poeta Goga (Ba-
ross) utca 8. szám alatt. Értekezni
Patrubany igazgatónál, Timisiana
bankban. 547

KIADÓ saroküzlethelyiség, mű-
hely souterinban. Teljesen elkülö-
nített butorozott szoba. Alexandri
(Teleki) utca 9. I. em. 412

KÜLÖNBEJARATU utcai buto-
rozott szoba teljes ellátással fér-
finek kiadó. D. Tichindeal (Für-
dő) utca 6. 557

ELCSERÉLNÉM egy nagy szo-
bát egy szoba konyhával, Hu-
szár-utca 15. Proppné. 554

ALKALMAZÁS

ÜGYNÖK helyi ismeretsséggel
bevezetve, magánfelek látogatá-
sára felvétetik. Fortuna áruház,
Jorga Miklós (Zöldia) utca 16. 558

TISZTESSÉGES főző mindenest
keresek szeptember 15-re. Jelent-
kezhel délután 5 óráig, Faragó,
Moldova (Kálvária) utca 20. 553

HADIROKANT fiatalember
megfelelő munkát szeretne. Most
került haza, a legnagyobb nélkülö-
lések közt él. Cimet a Hegedüs
hirlapirodában.

ALLAST keres volt postaaltiszt
aki kereset nélkül áll. Feltétlenül
megbízható, komoly ember, aki
sokféle teendőben jártas. Cim:
Hegedüs hirlapirodában. 551

PERFECT szakácsnőt keresek
szeptember 15-re. Cim a Nagyvá-
rad kiadóhivatalában.

ESTILAP árusításához jobb fiu
felvétetik. Mosoiu tábornok (Me-
zey Mihály) utca Bihoreana épület
kapu alatt Proppné. 549

MAGANOS uriember keres
háztartása vezetésére, főzésre,
csakis perfect házvezetőnőt. —
Ajánlkozók levelet irjanak a He-
gedüs hirlapirodába „Kitűnő főző-
nő” jelígre. 488

ROMANUL beszélő kiszolgáló
kisasszonyt felvesz Nagy Sándor
illatszertára, Mária királyné (Bé-
mer) tér. Ugyanott főzőnő felvéte-
tik. 560

RÖVIDARU szakmában jártas,
gyakorlott elárúsító kisasszonyok
felvétetnek Cziller cégnél. 555

NÉMETÜL tudó kezdő irodís-
tanó felvétetik, szombati megtar-
tásával. Cosbuc (Szalárdi) utca 9.
536

PERFECT szakácsnő, szoba-
leány szeptember 15-re felvéte-
tik. Cim: Nussbaum fatelep, Vi-
téz Mihály (Nagypiac) tér 24. 556

JOBBI fiut tanulónak fizetéssel
felvesz Amigó utódai. 559

INGATLAN

ELADÓ kedvező fizetési felté-
telek mellett egy városban lévő
tanya négyszobás lakás és 90 da-
rab szarvasmarha tartásra beren-
dezett istálló, amelynek padlása
28 vagon takarmány tartására van
berendezve, azonkívül rendelke-
zik baromfi ólakkal, villanyvilági-
tás, vízvezeték és telefonnal, négy
katasztrális hold területű desz-
kakerítéssel bekerített belsőség-
gel. Az építmények ez évben
épültek. Érdeklődők Catana Aurél
ügyvédnél, Ciorogariu püspök
(Uri) utca 11. sz. alatt naponta
8—9 óra között közelebbi felvilá-
gosítást kapnak. 2977-438

ADÁS-VÉTEL

FARKAS Pál: Inkefalvi leány
cimű könyvet megvételre keresem
Cim a Hegedüs hirlapirodában.
540

MACULATURA nagy tételben,
cipőtöméshez elsőrangú, kg-ként
14 leiert kapható a Hegedüs hir-
lapirodában. 492

MINDENFÉLE színes kézmun-
kák készítését, goblent, kelent
stb. jutányos áron elvállalok. Cim
a Hegedüs hirlapirodában. 318

Használt olmot megvételre
keres a Sonnenfeld-nyomda

UJ! Varrás kedvező heti rész-
letfizetésre, női és gyermek ru-
hák, kabátok, férfi és női fehérne-
mők, elsőrangú kivitelben. Ka-
lesz, Simeon Stefan (Bethlen) ut-
ca 23. 322

3—4—5 lóerős villanymotort
keresek. Plevnei (Timár) utca 5.
hentesüzlet. 561

Ellátás

INTELLIGENS özveggy uriasz-
zony iskolaidényre kisleányt
vagy fiut elvállal, ellátásra. Cim
Hegedüs hirlapirodába. 487

Aki azt akarja, hogy diva
tos és jó ruhája legyen ol-
csó árban, **Schreier**
az csakis
férfiszabónál készíttesse
Saguna (Kapucinus)-utca 4.
2943

Mindenkinek érdeké-
ben áll, hogy megte-
kinse az

Alkalmi Áruház

Nic. Iorga-utca 15. sz.
szencziós olcsó árait.

Reklámon aluli árak a következők

1 mtr Prima zefir	40 lei
1 mtr divat bársony	96 lei
1 mtr tennisz-flanell	42 lei
1 mtr pouplin-zefir	130 lei
1 mtr nyersselyem 100 cm.	165 lei
1 mtr liberti kabátbélés	120 lei
1 mtr panama szövet	67 lei
1 mtr tiszta gyapjuszövet 250, 300 lei	
1 mtr divatszövet	90, 125 lei

Vászon és damasztárak hallat-
lan olcsó árban.

Rottenberg Márton

N. Jorga (Zöldia)-utca 15.
2981

Parfumeria

DIANA

Piața Mihai Viteazul 6. SZ.
(Nagypiac-tér)

Kereskedelmi Csarnok palota

Legolcsóbb bevásárlási forrás
az összes külföldi parfümök,
 kölni vizek, szappanok,
gummiárak és háztartási
cikkekből

Tessék meglekinteni!

Vegyileg tisztít 24 óra alatt!

BORGOS

legrégibb vegytisztító üzlete

Bazár épület,
Színházzal szemben!

Alkalmi vasalások azonnal

2880

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.

Féláru magyar vizum a Hegedüs Hirlapirodában. Telefon 458

Elsőrendű és modern kivitelű békéscsabai

igen jutányos árban kaphatók

Mosse 2933

kedvező fizetési feltételek mellett is

REISZ MIKSA butorgyárában, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 13.

BUTOROK